

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10

W I E C Z O R N E

Dookoła problemu wspólnej granicy polsko-węgierskiej

Kto jest za, a kto przeciw temu rozwiązaniu sprawy Rusi Podkarpackiej

Praga 22. 10. (A) Kwestia wspólnej granicy polsko - węgierskiej w dalszym ciągu zajmuje żywo tutejszą opinię publiczną. Uważa się tu, że problem ten wszedł już na forum międzynarodowe i stał się centrum zainteresowań całej dyplomacji europejskiej. — Prasa czechosłowacka wstrzymuje się od własnych komentarzy, cytując tylko tę prasę rumuńską, francuską i angielską, która ustosunkowuje się do problemu negatywnie.

W kołach dyplomatycznych utrzymuje się tu przekonanie, że Rumunia bynajmniej projektu

nie odrzuciła i również Francja projekt ten uważa za godny dyskusji nie mówiąc już o tym, że Mussolini wyraźnie go popiera.

Świadczy o tym fakt, że min. Kánya odrzucił nowy projekt porozumienia jaki wyszedł ze strony Czechosłowacji. Tutejsze koła polityczne ocenają próbę tę negatywnie, jednakże zdają sobie sprawę, że pozytywne rozstrzygnięcie mogłoby wywrzeć wpływ na przyszłą politykę europejską, a w szczególności, pokrzyżowałoby plan stworzenia wielkiej Ukrainy.

dzić na utworzenie wspólnej granicy polsko-węgierskiej.

Min. Beck przyjęty na Zamku

Warszawa 22. 10. PAT. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął wczoraj w godzinach popołudniowych p. ministra spraw zagranicznych Józefa Becka.

Ruch powstańczy na Rusi wzmaga się

Praga 22. 10. PAT. Wiadomości, przenikające tu z Rusi Podkarpackiej donoszą o wystąpieniach ludności przeciwko władzom czeskim, które rozszerzają się z każdym dniem. Coraz większe grupy ludności przystępują do akcji zbrojnej oraz organizują bojkot gospodarczy i podatkowy i czynne demonstracje przeciwko znienawidzonym policyjnym i urzędniczym organom administracji czeskiej. W szeregu miejscowości skoncentrowane są liczne oddziały wojska czeskiego oraz żandarmerii, które przeprowadzają liczne aresztowania i starają się terroryzować ludność niesłychanie brutalnymi wystąpieniami. Jednocześnie znaczne siły wojskowe kierowane są w dalszym ciągu na granicę węgierską.

W Paryżu -- dowolne domysły na temat podróży min. Becka

Paryż 22. 10. PAT. Prasa francuska zdradza w dalszym ciągu całkowite niezrozumienie problemu czechosłowacko-węgierskiego. Pisma snują zupełnie dowolne uwagi na temat podróży ministra Becka do Rumunii, starając się wywołać wrażenie, że nie odniosła ona rezultatu.

Przykładem takiego zupełnego niezrozumienia zagadnienia Europy środkowej jest artykuł p. Bourguesa w „Petit Parisien”. Pisze on, iż w rzeczywistości Ruś Podkarpacka zaludniona jest przez ludność rosyjską. Jedynym mocarstwem, które na podstawie etnograficznej mogłoby zgłosić swe pretensje do tego kraju jest Rosja. Tymczasem Sowiety nie chcą jeszcze większego osłabienia Czechosłowacji, nie formułują, o ile chodzi o Ruś Podkarpacką, żadnych żądań.

„Le Temps” nadal powtarza znaną teorię na temat rzekomego bloku, którego zmontowanie

miałoby umożliwić Polsce wspólna granica z Węgrami. Pismo sugeruje między wierszami Rzeszy niemieckiej, że nie powinny się zgo-

Zniecierpliwienie na Węgrzech z powodu praskiej taktyki zwlekania

Budapeszt, 22. 10. PAT. Wobec pogłosek, jakie rozeszły się tutaj dziś o rzekomym nadesłaniu noty, zawierającej propozycje rządu czeskiego, z kół miarodajnych informują, że nota taka dotychczas nie nadeszła. Wśród całego społeczeństwa, a nawet wśród sfer rządowych obserwuje się duże zniecierpliwienie taktyką przewlekania rządu czeskiego. W związku z tym słyszy się coraz bardziej stanowcze na-

wolywanie do podjęcia przez rząd bardziej energicznej akcji, któraby mimo taktyki czeskiej doprowadziła do realizacji żądań węgierskich. Należy szczególnie podkreślić, że wśród społeczeństwa węgierskiego panuje tak ogromny entuzjazm, jeżeli chodzi o wspólną granicę polsko-węgierską, że dalsze zwlekanie z jej realizacją byłoby rzeczą wielce niemożliwą.

Pogłoska o zamordowaniu Stalina

Rzym, 22. 10. (R) Dzienniki rzymskie zamieszczają wiadomość nadeszłą z granicy fińsko-sowieckiej, jakoby Stalin zo-

stał zabity. W każdym razie dyktator sowiecki miał zniknąć.

Na Kremlu zachowują w absolutnej tajemnicy wiadomość o

końcu Stalina, celem uniknięcia powszechnego powstania.

(Skądinąd nie nadeszło dotąd potwierdzenie tej tajemniczo brzmiącej depechy. — Red.).

CO BĘDZIE JUTRO?...

Paryskie nastroje

(Korespondencja własna „Nowego Dziennika”)

PARYŻ, w październiku.

Stolica świata zalana jest słońcem. Dzieci i rentierzy wykorzystują jeszcze ostatnie chwile, by kąpać się w słońcu jesiennym. Nie próżnują również parki zakochane. Ale ta jesień jest jakaś inna od poprzednich. Na twarzach ludzkich brak spokoju, powiedziałbym beztrudni, która charakteryzowała ulicę paryską. Trudno oprzeć się wrażeniu, że ludzie się zmienili, zachowują się, jakby dźwigali się ciężkiej choroby.

Duma narodowa Francuzów została boleśnie dotknięta. Przecież tutaj wszyscy żyli w atmosferze zwycięstwa. Wielka i potężna Francja, opierająca się na sojuszu z Anglią i przymierzach z kilkoma państwami europejskimi, była gwarancją pokoju, blokiem, który oprze się każdemu. Na każdym kroku i przy każdej okazji podkreślano, że traktaty są święte, że zobowiązania wobec sojuszników zostaną wykonane. Upajano się cyframi zbrojeń, które przeciwstawiano cyfrom sąsiada i wyciągano odpowiednie wnioski.

Aż przyszła chwila i bomba pękła. Francja opuściła Czechosłowację, z całkowitego bankructwa (Monachium) usiłuje się zrobić zwycięstwo. Do układu czterech w Monachium można zastosować słowa angielskiego ministra spraw zagranicznych lorda Clarendona o układzie z dnia 15. IV. 1856 między Anglią, Francją i Austrią: „Nous avons fait une paix, mais pas la paix”.

Otóż przeciętny Francuz zdaje sobie z tego lepiej sprawę, aniżeli poszczególni politycy. Nieszczęśliwi ministrowie usiłują ratować swoje stanowisko przez różne zarządzenia i groźby wobec prasy, związków zawodowych itd. Rząd chce zdobyć popularność walką z cudzoziemcami, jakimiś atakami przeciw emigrantom — to Polakom, to Włochom i t. p. Ludzie, na których ciąży obowiązek postawienia diagnozy i przystąpienia do leczenia osłabionego organizmu państwowego dają mu tylko zastrzyki.

Począwszy od konsjerżki i gazeciarza, a skończywszy na politykach, wszyscy godzą się z tym, że Francja wojny nie chciała i że pojedynkę z Niemcami przegrała. „Owszem, nie da się zaprzeczyć, że złamaliśmy nasze zobowiązania. Postąpiliśmy nieprzyzwoicie, ale, na mi-

ły Bóg, to wina naszych władców. Tych, którzy przez 20 lat rządzą tą Francją jak najgorzej”. „Czy pan zdaje sobie sprawę ileśmy teraz stracili? Przecież myśmy wpakowali miliardy w Czechosłowację! Straciliśmy pieniądze w Austrii, a teraz dalszy etap”.

To nie są opinie odosobnione. I tylko na tym tle zrozumiałą jest nastrój kół rządowych w ogóle politycznych. Ludzie otwierają oczy i zaczynają samodzielnie myśleć. Nie wierzą swoim piśmom, nie wierzą mówcom. Robotnik czy drobny mieszczanin francuski nie chciał i nie chce wojny. Nie ma pretensji do p. Daladiera o to, że nie kazał mu maszerować, ale o to, że go okłamywał utrzymując, że wszystko jest w najlepszym porządku, że kazał mu po pierać Czechosłowację, poto by ją opuścić, że mobilizował nie będąc w stanie prowadzić wojny, że przegrał swoje stanowisko wielkomocarstwowe, a wmawia mu, że zwyciężył.

Niektórzy wyobrażają sobie, że należy Francji dać taki rząd, który potrafiłby doprowadzić do pacyfikacji stosunków wewnętrznych, wyrównania różnic socjalnych a tym samym stworzyłby nowe podstawy dla wielkomocarstwowej polityki zagranicznej. Inni znów sądzą, że trzeba zabezpieczyć obecne granice Trzeciej Republiki. Nie można dopuścić do upadku znaczenia Francji. Jesliby Francja miała nadal kroczyć po obecnej linii „zwycęstw”, znajdzie się za kilka lat na poziomie któregoś z państw bałkańskich.

Prasa paryska daje od czasu do czasu próbki nastrojów Francuzów, odsłania rąbek tajemnicy i to irytuje moźnych tego świata. Min. Georges Bonnet nie słęży się sympatią politycy. Może to niepotrzebne dla ministra spraw zagranicznych, może niesłusznie obarcza się jego odpowiedzialnością za wszystkie ostatnie „zwycęstwa”, gdyż są one „zasługą” całego rządu, względnie wszystkich dotychczasowych rządów. Nie wolno zapomnieć przede wszystkim o działalności Brianda i Paul Boncoura. Ale Bonnet się broni. Zagroził dziennikarzom, a odniosło to efekt wręcz przeciwny.

Smętnie дума Francuz o swojej przyszłości lykając tanie czerwone wino. Co będzie jutro?

M. F.

Złamany opór Chińczyków

Tokio 22. 10. (R) Agencja Domei donosi: Z otrzymanych ostatnio ze środkowo - chińskiego frontu wiadomości wynika, że opór chiński załamał się ostatecznie zarówno nad Yangtse, jak i na północ od Hankou. Japońskie loty zwiadowcze stwierdziły, że z frontów tych cofa się w popłochu w kierunku Hankou przeszło milion żołnierzy chińskich. Również na wschód i południe od Hankou, wojska chińskie porzuciły swe pozycje na odcinkach Tsungyang i Pingkiang.

Japonia ostrzega mocarstwa...

Tokio 22. 10. PAT. Półrządowe koła japońskie omawiając upadek Kantonu stwierdzają m. in. że fakt ten powinien być ostrzeżeniem dla mocarstw, stojących na stanowisku status quo i niezdolnych do prawdziwej oceny stosunków na Dalekim Wschodzie. Oczywiście nie ulega wątpliwości, że Czang

Kai Szek próbować będzie teraz zaopatrywać się w amunicję i sprzęt wojenny przez Indo-chiny, w tutejszych kołach politycznych panuje jednak przekonanie, że Chiny nie mogą liczyć na uzyskanie poważniejszych dostaw tą drogą. Japońskie koła wojskowe nie tają zresztą nadziei, że i ta ostatnia droga dostaw zostanie odcięta przez dalszą akcję na rynarcei wojennej i armii.

Upadek prestiżu Anglii

Londyn, 22. 10. (A) Upadek oce-niany jest jako dalsze osłabienie pozycji handlowej Anglii w Chinach i przypisywany jest bezpośrednio upadkowi prestiżu Anglii, spowodowanemu ustępstwami umowy monachijskiej, która przekonała Japonię, że można bezkarnie obciążyć kolonię angielską w Hong-Kong od terytorium chińskiego.

Kara chłosty w szkołach niemieckich -- także dla dziewcząt!

Berlin 22. 10. (P) W szkołach niemieckich wprowadzono obecnie karę chłosty. W myśl

wytycznych, zamieszczonych w organie nauczycielstwa niemieckiego, kara chłosty dla

Po uspokojeniu W Jerozolimie

Jerozolima, 22. 10. PAT. Wobec poprawy sytuacji, władze postanowiły ograniczyć z dniem dzisiejszym czas trwania zakazu zapalania świateł od godz. 16 do 10 rano. Wstęp do Starego Miasta będzie skrupulatnie kontrolowany. Dla ruchu otwarte będą tylko dwie bramy, a mianowicie: od strony Damaszku i Jaffy. W dniu dzisiejszym zorganizowany zostanie rozdział środków żywnościowych.

Powstanie komitetu dla uczczenia 20-lecia Odzyskania Niepodległości

Tarnów 22. 10. (t) Wczoraj odbyło się w sali Rady miejskiej pod przewodnictwem prezydenta dr Brodzińskiego zebranie przedstawicieli organizacji społecznych, wojskowych itd. celem przygotowania uroczystości dla uczczenia w dniu 11 listopada Odzyskania Niepodległości. Wybrano ścisły komitet z 25 osób się składający, który ma za-jąć się przygotowaniem szczegółowego programu.

Samochód w płomieniach

STACJA BENZYNOWA O MAŁO NIE WYLECIAŁA W POWIETRZE.

Bielsko 22. 10. (R) Wczoraj w godzinach popołudniowych auto J. Wintera podjechało pod stację benzynową w Bielsku przy Pl. Zwirki i Wigury. Z powodu przepełnienia zbiornika, benzyna wylała się na rozgrzaną część motoru i samochód momentalnie stanął w płomieniach. Pomimo usiłowań nie udało się natychmiast ugasić pożaru, a w międzyczasie płomienie objęły stojącego obok 12-letniego Sikorę. Po chwili płonął już gumowy wąż stacji benzynowej, gdzie znajdowało się 800 litrów benzyny. Groził wybuch, który mógł pociągnąć za sobą nieobliczalne następstwa, gdyby nie przytomność umysłu kupca p. Artura Schreibersdorfa, który wybiegł ze sklepu z dwiema gaśnicami przeciwpożarowymi i jeszcze przed przybyciem strażnicy pożarnej ugasił ogień. Chłopiec Sikora doznał lekkiego poparzenia nóg. Samochód został uszkodzony.

Członek misji lorda Runcimana w Krakowie

W piątek przyjechał do Krakowa książę Wilhelm Lichnovski z Bratysławy. Ks. Lichnovsky'emu, który posiada rodzinę w Polsce, towarzyszy major armii angielskiej Peto, członek misji lorda Runcimna.

Transmisja radiowa meczu Polska—Norwegia

Mecz piłki nożnej Polska — Norwegia, który zostanie rozegrany w niedzielę nadchodzącą w Warszawie, transmitowany będzie przez Polskie Radio. Sprawozdawcą transmisji będzie dr. Frank, który tę samą rolę pełnił w transmisjach meczów Polska — Brazylia i Polska — Jugosławia.

Sprawozdanie dr. Franka nagrane będzie na płytę, a następnie transmitowane na wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia od godz. 21.10 do 21.45.

Nadmieniamy, że Norwegia również przysłała własnego sprawozdawcę radiowego.

chłopców odbywać się może bez zezwolenia kierownika szkoły raz dziennie. Częstsze karanie wymaga uprzedniego zezwolenia kierownika. Jeśli chłopiec kilkakrotnie podległ karze chłosty za to sa mo przewinienie, należy zasięgnąć porady lekarza psychologa i fizjologa. Również dla dziewcząt wprowadzona została kara chłosty, która jednak może być wymierzona w każdym wypadku tylko za zgodą dyrektora.

Czechosłowacja wypowiedziała pakt wojskowy z Sowiecami

Warszawa, 22. 10. (A) Donoszą z Pragi, że Czechosłowacja wypowiedziała przysięgę z Sowiecami. Wczoraj w godzinach wieczornych minister spraw zagranicznych Chwałkowski, przyjął posła sowieckiego Aleksandrowicza i oświadczył mu, że Czechosłowacja przestała być zainteresowana w utrzymaniu paktu czechosłowacko - sowieckiego, który przeto wypowiada.

Pakt ten został zawarty 16 maja 1935 r. pod nazwą „Układ wzajemnej pomocy politycznej i wojskowej między Sowiecami a Czechosłowacją”. Układ ten był uroczystie podpisany w Moskwie przez ówczesnego ministra spraw zagranicznych dra Benesa i komisarza Litwina.

wa. Zawarty na okres 5 lat układ dotyczył obojczyku wzajemnej pomocy na wypadek zaatakowania jednego z państw podpisujących — przez inne państwo europejskie. Sojusz czechosłowacko sowiecki poprzedzony był analogicznym układem, jaki zawarł w imieniu Francji z Sowiecami min. Laval.

Wiadomość o wypowiedzeniu przez Czechosłowację sojuszu sowiecko czechosłowackiego została jeszcze oficjalnie opublikowana w Moskwie, niemniej jednak rozeszła się lotem błyskawicy w kołach politycznych, gdzie stanowi najsensacyjniejszy temat dnia, wywołując w kołach tych wielkie przygnębienie.

Układ włosko-brytyjski wejdzie w życie w najbliższym czasie

Londyn, 22. 10. PAT. „Daily Express” donosi, że W. Brytania i Włochy doszły do całkowitego porozumienia w sprawie wprowadzenia w życie układu włosko brytyjskiego. Natychmiast po ogłoszeniu przez króla Jerzego orędzia, ustalającego plan prac przyszłej sesji parlamentu, po otwarciu sesji 1 listopada przez króla, gabinet brytyjski formalnie zdecydował, że układ włosko brytyjski wchodzi w życie. Ze strony Mussoliniego nastąpi wówczas w odpowiedzi formalne potwierdzenie i ponowne oznajmienie, że Włochy nie rozszczą-

żadnych ambicji terytorialnych w stosunku do Hiszpanii lub wysp Balearskich. Gdy to nastąpi, W. Brytania formalnie oznajmi, że uznaje suwerenność Włoch nad Abisynią. Spodziewane jest, że wszystkie te posunięcia zakończone zostaną do 16 listopada.

Mussolini udzielił miał W. Brytanii zapewnienia, że stopniowo wycofywanie wojsk włoskich z Hiszpanii odbywać się będzie w miarę w tej samej proporcji, co wycofywanie obecnej pomocy z obszarów Hiszpanii rządowej.

Polskie odkrycie matematyczne

Warszawa, 22. 10. PAT. W zastosowaniach matematyki do zagadnień technicznych i przyrodniczych zachodzi nieraz potrzeba obliczenia wielkości niewiadomych z równań liniowych, którym czynią zadość te wielkości. Problem ten nęścił dotychczas przy wielkiej ilości niewiadomych ogromne trudności rachunkowe, dość powiedzieć, że dla 100 równań o 100 niewiadomych, przy zastosowaniu będącej w powszechnym użyciu i znanej już ze szkół średnich metody kolejnego rugowania niewiadomych, potrzebne było uprzednie obliczenie 338350 wielkości pomocniczych.

W sprawozdaniach (francuskich) Polskiej Akademii Umiejętności za październik r. b. opublikowane zostało streszczenie nowej, zupełnie elementarnej „krakowianowej” metody rozwiązywania równań liniowych za pomocą „rozkładu na czynniki kanoniczne”, które znacznie upraszcza i ułatwia rozwiązanie całego problemu, tak iż np. w przypadku 100 równań wy-

stępuje już tylko 10.000 wielkości pomocniczych, a więc prawie 34 razy mniej.

W dniu 19 b. m. odbyło się w Towarzystwie Naukowym Warszawskim w pałacu Staszica zebranie Narodowego Instytutu Astronomicznego, na którym wygłosił odczyt o nowym sposobie jego wynalazca, prof. Tadeusz Banachiewicz, dyrektor obserwatorium krakowskiego i przedstawiciel Rzeczypospolitej w Bałtyckim Komitecie Geodezyjnym. W zebraniu tym uczestniczyli czołowi przedstawiciele matematyki i astronomii z Uniwersytetu J. P. oraz grono zainteresowanych profesorów Politechniki Warszawskiej, z których w szczególności prof. E. Warchałowski podniósł znaczenie prac prelegenta z punktu widzenia zagadnień rachunkowych miernictwa (geodezji).

Nowa metoda daje również sposób obliczania t. zw. wyznaczników znacznie prostszy od wszystkich stosowanych dotychczas.

Pozytywny wynik rozmów dyr. Łubińskiego w Budapeszcie

Warszawa, 22. 10. (A) Dziś o godz. 8.30 rano wyleciał z Budapesztu szef gabinetu ministra MSZ dyr. Łubiński. Ostatnią, trzecią z rzędu rozmowę dyr. Łubiński odbył w towarzystwie posła polskiego min. Orłowskiego z premierem Imredy i ministrem spraw zagranicznych Kanya, wczoraj późnym wieczorem. Zarówno przebieg jak i wynik tych rozmów, oceniane są jako bardzo pozytywne.

—oo—

Była masowa czystka na Dalekim Wschodzie sowieckim

Moskwa, 22 10. PAT. Organ armii czerwonej „Krasnaja Zwiezda” potwierdza wiadomości o masowej czystce, dokonanej w kadrach wojskowych i politycznych wojsk Dalekiego Wschodu.

Komisja lekarska w krypcie pod Wieżą Srebrnych Dzwonów

Wczoraj przybył do Krakowa mjr. dr. Kaliciński, który w obecności przedstawicieli kapituły krakowskiej i wojska, dokonał okresowego badania stanu mumifikacji zwłok śp. Marszałka Piłsudskiego.

Propaganda prasowa ludowców

Wczoraj pod przewodnictwem konsula Marchwickiego odbyło się w Krakowie walne zgromadzenie wydawnictwa tygodniowego ludowców „Piast”. W obradach uczestniczył prezes Gruszka.

Nieszczęśliwy wypadek w warsztacie stolarskim

W warsztacie stolarskim Franciszka Mroźka w Jaworznie uległ nieszczęśliwemu wypadkowi syn właściciela Władysław, któremu piła tzw. cyrkularka urwała prawą rękę.

Chłopca odwieziono w stanie ciężkim do szpitala w Chrzanowie.

Śmiertelna awantura pod Oświęcimem

Mieszkańcy Nowego Bierunia pod Oświęcimem zostali w nocy obudzeni odgłosem strzałów rewolwerowych w pobliżu stacji kolejowej. Jak się okazało mieszkańiec Nowego Bierunia, Henryk Krzoska wracał po wesolej libacji w stanie podchmielonym do domu i po drodze zaczepił kilku osobników, wzywając ich do bójki, po czym wszczął awanturę z furmanami, którzy w pobliżu gospody Wedla poili konie. Jeden z furmanów dobył rewolweru i strzelił dwukrotnie do Krzonki trafiając go w usta.

Okoliczni mieszkańcy odwieźli Krzoskę do domu, gdzie w kilka godzin po wypadku zmarł. Furmani odjechali w nieznanym kierunku. Policja wszczęła energiczny pościg celem ujęcia zabójcy.

Niezwykły proces kierownika budowy drogi zakopiańskiej

Charakterystyczny proces toczył się przed sądem okręgowym odwoławczym w Krakowie.

Kierownik robót przy budowie drogi zakopiańskiej, inż. Jan Różycki odpowiadał za oskarżenia prywatnego za to, że w Rabce wobec osób trzecich nazwał pracownika Jana Półjanowskiego „odpryskiem rewolucji”...

Urażony Półjanowski skierował sprawę do sądu grodzkiego, który skazał inżyniera na 3 tygodnie aresztu z zawieszeniem wykonania kary na 2 lata, oraz na grzywnę 30 zł. Sąd okręgowy odwoławczy, po przesłuchaniu kilku świadków, sprawę odroczył, celem wezwania dodatkowych świadków.

—oo—

Wysoka porażka Hakoahu bielskiego w Brzeszczach

Ostatnie spotkanie o mistrzostwo bielskiej klasy A, rozegrał Hakoah w Brzeszczach z tamtejszą Kopalnią, ulegając jej wysoko 2:6 (1:1). Do przerwy trzymali się biało-niebiescy dzielnie osiągając w tym okresie wynik remisowy. Po przerwie jednak Hakoah załamał się i ograniczyć się musiał przeważnie do obrony. Gra nie mogła nikogo zadowolić, a nie małą w tym winę miał sędzia p. Sedlak, który znowu udowodnił, że nie dorósł do prowadzenia poważnych rozgrywek. Gorsze jednak niż klęska, to ciężkie położenie finansowe, w jakim znalazł się Hakoah. Doszło niestety do tego, że z powodu poważnych zaległości w Funduszu Pracy, grozi zamknięcie boiska Hakoahu, który zmuszony będzie rozgrywać spotkania na obcych boiskach. Zachodzi obawa, że stan ten może się ujemnie odbić na dalszym przebiegu rozgrywek. Zapobiec temu jest w stanie jedynie miejscowe społeczeństwo, sympatycy i wypróbowani zwolennicy klubu, którzy już nie raz dali dowody ofiarności na rzecz jedynej w Bielsku-Białej żydowskiej sekcji piłkarskiej. Spodziewać się należy, że i tym razem przy poparciu społeczeństwa uda się Zarządowi Hakoahu wprowadzić klub szczęśliwie z ciężkiej sytuacji, w jakiej się ostatnio znalazł.

Kto wygrał na loterii?

Warszawa, 22. 10. (A) W dzisiejszym ciągnięciu Państwowej Loterii Klasowej padły m. in. następujące większe wygrane:

100 tys. zł — 132791
50 tys. zł — 134256
25 tys. zł — 60759
15 tys. zł — 42345
5 tys. zł — 20865
2 tys. zł — 3637, 22954, 153025, 138416,
1 tysiąc zł — 13035, 46626, 61870, 82263.

Notowania giełdy warszawskiej

Warszawa, 22. 10. (A) Dzisiejsze notowania giełdy warszawskiej (zamknięcie kursów):

Akcje: Bank Polski 126, Zyrardów 60, Ostrowieckie 65, Cukier 37.75, Starachowice 43.50—44, Modrzejów 21 Tendencja niejednolita.

Papiery procentowe: 3% inwestycyjna I. em. 83.75, II. em. 84.75, 4% dolarowa 43, 5% konwersyjna 68, 4 1/2% wewnętrzna 66, 4% konsolidacyjna 67.75. Tendencja utrzymana.

Niemcy wkrótce zażądają kolonii?

i zaproponują Anglii osobliwe ograniczenie zbrojeń?

Co o tym piszą w Londynie i Paryżu

Angielski dziennik socjalistyczny „Daily Herald” doniósł, że za trzy tygodnie Niemcy zażądają zwrotu kolonii, która straciły po wojnie światowej. Z takim żądaniem Trzecia Rzesza ma się zwrócić do państw, które podpisały umowę monachijską.

Anglia chce dać Niemcom... cudze kolonie

Tę samą wiadomość zamieścił także dziennik paryski „L'Oeuvre” podając szereg szczegółów i przewidując, że Anglia zechce przynajmniej częściowo zaspokoić apetyt niemiecki.

„W ostatnich dniach Hitler wielokrotnie naradzał się w sprawie kolonii z gen. von Eppem, Ribbentropem i byłymi gubernatorami dawnych kolonii niemieckich. Obecnie kończy się redagowanie memorandum, w którym Niemcy żądają, żeby im zwrócono wszystkie kolonie „wydarte im na podstawie traktatu wersalskiego”. W memorandum zaznaczono, że dla Niemiec jest to przede wszystkim kwestia honoru, albowiem w traktacie wersalskim odebranie im kolonii zostało umotywowane tym, iż Niemcom brak zdolności kolonizatorskich. Memorandum nie bez złośliwości wskazuje, że dawne Niemcy nigdy nie miały w swych koloniach do czynienia z takimi rozruchami, jakie widzimy w pewnych koloniach angielskich, a m. in. w Palestynie.

Jeżeli memorandum będzie doręczone rządowi angielskiemu — co napewno nastąpi — Anglia będzie musiała na nie odpowiedzieć. Stosunek Londynu do tej sprawy jest dobrze znany: o tym, żeby odebrać dominionom — kolonie, które im dano, nie może być mowy. Co do tego same dominia złożyły zupełnie wyraźne oświadczenie. Jednakże jest rzeczą możliwą, iż Anglia zaproponuje utworzenie w środkowej Afryce kolonii, która będzie oddana Niemcom. W utworzeniu tego terytorium miałyby wziąć dobrowolny udział Francja i Włochy: pierwsza odstąpiłaby część Toga, drugie — część Abisynii. W takich warunkach Anglii łatwiej się będzie zwrócić do dominionów z prośbą, żeby także oddały Niemcom pewne kolonie”.

Przygotowania do ofensywy

O zamiarach Trzeciej Rzeszy pisał też „Le Temps”, którego korespondent berliński doniósł niedawno:

„W kołach dyplomatycznych wiele się mówi o uroczystym zgromadzeniu, które Liga Kolonialna urządziła w wielkim amfiteatrze teatru berlińskiego ku czci prezesa Ligi, generała von Eppa.

Na tym zgromadzeniu otwarcie sformułowano żądanie zwrotu Niemcom ich dawnych kolonii. Dowódca „czarnej milicji”, von Wiessing i Kaiserwaldau, wyraził nadzieję, że gen. von Epp „jeszcze zobaczy sztandar niemiecki powiewający nad koloniami. Mówca oświadczył: „Przyrzekamy fuehrerowi, że wykorzystamy wszystkie siły, aby odzyskać kolonie zawojowane przez naszych przodków i pokonać w ten sposób kres hańby narodowej”. Przy tych słowach wszyscy obecni wstali.

Jeden z członków Ligi Kolonialnej przemawiał w imieniu Goebbelsa. Oświadczył, iż cieszy go ściśle współpraca Ligi z władzami i z partią narodowo socjalistyczną. „Ta współpraca”, rzekł w końcu, „jest rękojmią, że odzyskamy kolonie”.

Projekt „paktu powietrznego”

Tak się mówi na zgromadzeniach. Ale w kołach rządowych myśli się o innej, pewniejszej rękojmi. Władcy Trzeciej Rzeszy rozumieją, iż aby osiągnąć cel muszą być odpowiednio silni na morzu i w powietrzu.

Gazeta angielska „Yorkshire Evening News” ogłosiła niedawno następującą wiadomość:

„Ribbentrop złożył fuehrerowi raport o podstawach, na których by można oprzeć rokowania niemiecko - angielskie. W r. 1935 Niemcy podpisały umowę morską uznając przewagę Anglii na morzu (liczebnie flota angielska ma się do niemieckiej — jak 3 do 1); teraz Anglia miałaby uznać przewagę Niemiec w powietrzu”.

Berlin półurzędowo zaprzeczył temu doniesieniu. Mimo to „L'Oeuvre” utrzymuje, że i tym razem dym nie był bez ognia.

„Ambasador angielski w Berlinie zawiadomił swój rząd, że istnieje „plan Ribbentropa”, przewidujący zawarcie niemiecko - angielskiego paktu powietrznego.

„Anglia jak wiadomo, zastrzegła sobie prawo posiadania floty trzy razy silniejszej od niemieckiej. Powoływała się na to, że potrzeby morskie Wielkiej Brytanii są co najmniej trzykrotnie większe od potrzeb niemieckich.

Proces o oszustwo na szkodę 35 tys. zł.

Cieszyn 22. 10. (R) Przed Sądem Okręgowym w Cieszynie toczył się przez dwa dni elektryczny proces o oszustwo. Na ławie oskarżonych zasiadło 18 osób, a jako główna oskarżona figurowała 32-letnia Eleonora Mixdorf, zamieszkała w Bielsku, która od marca br. przebywała w areszcie śledczym. Wymieniona była agentką handlową i sprzedawała na terenie Bielska-Białej maszyny do pisania i liczenia.

We wrześniu ub. r. wpadła osk. Mixdorf na pomysł, który miał jej przysporzyć łatwe zarobki. Od zastępcy fabryki maszyn, p. Fr. Zabłockiego wyłudziła ona od września 1937 r. do lutego 1938 nie mniej jak 57 maszyn do pisania i liczenia, pokrywając należność za nie sfałszowanymi weksłami. Zastępca wyszedł na tym interesie jak... Zabłocki na mydle, a osk. Mixdorf mogła sobie pozwolić na to, by sprzedawać maszyny po cenie znacznie niższej od normalnej. Oszustwo wyszło wreszcie na jaw, a dochodzenia policyjne wykazały, że oskarżona miała spółników. W szczególności osk. Józef Folga z Bielska zajmował się sfałszowaniem weksli, a Lazar Scharf, Samuel Seewasser i Henryk Jakubowicz w charakterze subagentów rozsprzedawali maszyny w Bielsku i okolicy.

Oskarżoną sprowadzono na rozprawę z więzienia. Akt oskarżenia zarzuca jej sfałszowanie 21 weksli i 16 kontraktów handlowych oraz wyłudzenie od żony tutejszego kupca 800 zł. Poza tym na ławie oskarżonych znalazło się 13 osób z Bielska i okolicy pod zarzutem nabywania maszyn po cenach, które nasuwały podejrzenie co do ich pochodzenia.

Osk. Mixdorf nie przyznaje się do winy, podczas gdy Folga zeznaje, że za jej namową sfałszował weksle za co otrzymał pewne wynagrodzenie. Również subagenci przyznają, że sprzedali około 40 maszyn do pisania, nabywcy natomiast zaprzeczają, jakoby wiedzieli przy kupowaniu maszyn o jakimś oszustwie

Teraz Niemcy zwracają ostrze tego rozumowania przeciwko Anglii: powiadają, że Wielkiej Brytanii niebezpieczeństwo powietrzne zagraża tylko z jednej strony, Niemcom zaś co najmniej z trzech. Dlatego Niemcy mają prawo do floty powietrznej trzy razy silniejszej liczebnie od angielskiej”.

Co na to Anglia? „L'Oeuvre” utrzymuje, że rząd angielski nigdy nie zawrze takiego paktu. Niemcy dobrze o tym wiedzą. Jeżeli mimo to wystąpią z „planem Ribbentropa” to będą dążyły do dwóch celów, o których chwilowo nie mówią. Po pierwsze, będą mogły twierdzić, że pragnęły ograniczenia zbrojeń. Po drugie, jeżeli Anglia odrzuci plan Ribbentropa, rząd niemiecki zapewne skorzysta z tego, aby wypowiedzieć niemiecko - angielską umowę morską pod pretekstem, że Anglia nie uznaje zasady proporcjonalności. Uczyniwszy to Niemcy zaczną się zbroić na morzu według programu opracowanego przez admirała Roedera. Francja także nie może się zgodzić na ten plan o którego właściwym znaczeniu dziennik paryski „L'Epogue” pisze:

„Niemcy” chciałyby pozbawić mocarstwa zachodnie możliwości obrony w powietrzu i dlatego usiłują przerwać „wyścig”, którego wynik może się okazać niepomyślnym dla Trzeciej Rzeszy”.

Widząc jednak stosunek Berlina do pierwszego „balonu próbnego” Berlin trochę się cofnął i zaczął zapewniać, że nigdy nie myślał o trzykrotnej przewadze nad lotnictwem angielskim, „uspakaja”, że zadowoli się flotą powietrzną dwa razy silniejszą od angielskiej.

Czy Anglia będzie zachwycona taką „ustąpliwością” i podpisze pakt proponowany przez Niemcy? Trudno sobie wyobrazić takie nowe bezkrwawe zwycięstwo Niemiec. Dotychczas Anglia dążyła do tego, żeby jej flota powietrzna nie była słabsza od innej. Zda się, że prędzej przystanie na zwrot Niemcom pewnych kolonii, niż pozwolić Trzeciej Rzeszy opanować powietrze.

P. dr. Brodziński zrzekł się kandydatury!

Tarnów 22. 10. (t) Wczoraj w nocy zrzekł się p. dr. Brodziński swojej kandydatury do Sejmu, tak, że obecnie pozostały już cztery kandydatury z listy ozonowej, tj. p. inż. Hübscha, ks. dr. Lubelskiego, p. Skrzypka i Świątko.

Skazanie sprawców napadu na kupca Temmera

Tarnów 22. 10. (t) Dnia 21 bm. zakończona została rozprawa przeciw Kitli Janowi oskarżonemu o napad rabunkowy na kupca Wolfa Temmera i na Annę Schlenger, o czym swoje go czasu już donieśliśmy. Również odpowiadał razem z Kitlą 7 oskarżonych o szereg włamań i kradzieży w Tarnowie. W wyniku rozprawy Kitla skazany został na 8 lat więzienia, Szwiec Stanisław i Podolski Stanisław po 5 lat więzienia, Szwiec Władysław i Szwiecowa Adela po 2 lata więzienia, Szwiec Franciszek na 8 miesięcy więzienia, Kotwa Józef na 6 miesięcy, G... na 3 miesiące aresztu.

Rozprawa o wybicie szyb w sklepach żydowskich

Tarnów 22. 10. (t) Przed Sądem grodzkim w Tarnowie odpowiadali dnia 21 bm. Bryk Aleksander i Wajntuch oskarżeni o wybicie szyb wystawowych w sklepie firmy Katz i Fleischer, Nebenzahla, Reibera i Leibla. Rozprawa została odroczone, przy czym oskarżeni nie zostali zwolnieni z aresztu śledczego.

lub kradzieży. Należy dodać, że oszustwa popełnione w ten sposób przez osk. Mixdorf i spółników sięgają sumy 35 tys. zł.

W drugim dniu rozprawy przesłuchano ponad 20 świadków. Wyrok zapadnie dziś w godzinach wieczornych.

ROLF NÜRNBERG

Lindbergh, Hauptmann i Ameryka

Autoryzowany przekład Fryderyka B. Glinowczy

45)

Tu leży dziecko Lindberghów zapewne od tygodni, inaczej bowiem nie trzymałby sierżant Zapolski chusteczki do nosa — i nikt go nie odkrył aż do dnia dzisiejszego. Sierżant Zapolski drgnął, on, wprawny urzędnik policji wiedział natychmiast co to znaczy, że wszyscy oni, przejeżdżając koło tego miejsca po tysiąc razy, nie znaleźli tego robaczka. Wyciągnął z kieszeni fotografię, jedną z wielu, jaką nosił stale od 72 dni przy sobie i dzielny sierżant Zapolski przymknął oczy. Kontrast pomiędzy fotografią, a kawałkiem gnijącego mięsa, jakie przed nim leżało był zbyt wielki.

Sierżant Zapolski patrzył na obu swych przełożonych, z wyrzutem i naganą. Wiedział przy tym, że ponosi tak samo winę, jak wszyscy ci, na których spadła ta wieść jak grom z jasnego nieba, nie wyłączając pułkownika Normana Schwarzkopfa. Idąc tak, spotkał Zapolski inspektora Harry Walsh. Walsh był zawsze w dobrym humorze, był to wyborny urzędnik policji. Dziwił się, iż sierżant ma taki zielony kolor cery, lecz usłyszawszy wiadomość, sam pozieleniał. Kapitan Lamb został uwiadomiony, także i porucznik Keaton, uruchomiono natychmiast bezpośrednie połączenie telefoniczne z domem Lindberghów. Najpierw przywołano do aparatu Betty Gow, kazano sobie jeszcze raz opisać ubranko, jakie miał na sobie synek Lindberghów. Betty Gow przeczuwając niejasno, iż chodzi o coś ważnego, opisała ubiór maleństwa, oddając do dyspozycji flanelową koszulkę, przyozdobioną takim samym haftem, jak koszulka z 1 marca. Walsh, Lamb, Keaton i dwudziestu innych funkcjonariuszy policji powróciło spiesźnie, z koszulką w rękę do miejsca znalezienia dziecka; detektywi nachylili się, porównywali ściegi i nitki, pomagał w rozeznaniach jeden chemik — żaklecek i koszulka były tak samo haftowane, a pyjama nocna, — pyjama brakowała. Inspektor Walsh który przeprowadzał te porównania, wyprostował się i rzekł do otaczających go: „Tu nie ma już żadnych wątpliwości, moi panowie, to są zwłoki małego Charlesa Augustusa Lindbergha“.

Jeden z detektywów przeskoczył żywopłot, przeskoczył rów i zgłosił się: „Zestawiliśmy z kierowniczką sierocińca, z panią Elmirą Dormer, listę obecnych, wszystkich 306 dzieci, które 1 marca znajdowały się w sierocińcu, jest tam jeszcze, nie brak żadnego“. To już nie było potrzebne. Detektywi cofnęli się — wraz z nimi inspektorowie i fizyk miejski Walter H. Swayze przystąpił do swej strasznej pracy. Pochylił się, chciał zwłoki podnieść, oczyścić od robactwa, prosił o pomoc. Inspektor Walsh przykroczył doń, wziął do ręki gałąź, usiłował nią podnieść ciało. Gałąź wysunęła mu się nieznacznie z ręki, dotknęła głowy i wwierciła się w czaszkę. Tak daleko już posunął się proces gnicia. Ostrożnie przeniesiono małego trupa

do auta i w szalonym tempie udano się do głównego miasta stanu, do Trenton. W kostnicy stwierdzono wiele zostało z dziecka narodu. Detektywi szukali dalej, lecz w rowie, w którym, dziwna rzecz, dziecko nie całe było ułożone, nie znaleźli nic, prócz jakiegoś brudnego worka, leżącego w pobliżu. Podczas swych poszukiwań potykali się często detektywi o druty telefoniczne, które tam zostały specjalnie założone. Lamb zebrał tymczasowe rezultaty dochodzeń, poczem udał się w drogę do pułkownika Schwarzkopfa. Nie można było ukryć przed światem tej strasznej wieści, a rozumny kapitan Lamb wiedział, że po niespodziance, jaką będzie stanowić ta wiadomość, przemieni się uczucie zdumienia w grozę, a groza we wściekłość. Wściekłość, skierowana nie tylko przeciw mordercy, ale również przeciw władzom. Dziecko było już od dawna nieżywe, a od tyłu tygodni uganiano się za cieniem tylko.

Z Trenton przyszło orzeczenie lekarza sądowego Dra Mitchell, zwyczajnie, krótkie orzeczenie. Dziecko zmarło na skutek złamania czaszki spowodowanego uderzeniem od zewnątrz, jest nieżywe od conajmniej dwu miesięcy. Było to porządne złamanie, dziecko musiało natychmiast po nim, albo też w ciągu kilku minut umrzeć. Dziurę w głowie porównał lekarz do rany, mogącej pochodzić od kuli, jest ona tylko o wiele większa a mała gródka krwi w mózgu, jaką lekarz znalazł, potwierdziła słuszność jego teorii.

Złamanie czaszki — od dwu miesięcy conajmniej nieżywe — a zatem conajmniej od 12 marca. Ale tu nie było już żadnych wątpliwości. Dlaczego dziecko miało być około 12 marca podrzucone o dwie godziny drogi od domu Lindberghów? Dziecko zmarło zapewne najstraszniejszą śmiercią jeszcze w nocy, kiedy dokonano porwania. Od tego 1 marca uganiano się za dzieckiem, które już gniło. Nieżywe było już dziecko, kiedy przyszedł do Lindbergha pierwszy list, żądający okupu, nieżywe kiedy matka nakazała światu obwieścić dietę, nieżywe było, kiedy Spitale, Bitz i Rosner rozpoczęli swe hochsztaplerskie pertraktacje, kiedy Condon otrzymał swój list i kiedy spotkał się z tajemniczym Johnem ze Skandynawii na cmentarzu, kiedy przysłano do rodziców pyjamę nocną, kiedy Lindbergh słyszał słowa: „Hallo, doktorze!“ i kiedy stary nauczyciel płacił wśród ciemności cmentarnych 50.000 dolarów. Dziecko nie żyło już, kiedy Lindbergh prując przestworza szukał tódki „Nelly“ i kiedy Curtis skakał koło niego i robił wiele ruchu swoją osobą na wybrzeżu Oceanu Atlantyckiego. Nieżywe było już dziecko, kiedy major Schöffel szukał za nim po całej Europie, kiedy podany przez niego rysopis znajdował się w każdym posterunku policji, w każdej redakcji, a każdej radiowej stacji nadawczej, poczynawszy od Nowego Jorku do San Francisco, od Alaski do Ziemi Ognistej.

O wszystkim tym wiedzieli detektywi, wiedział pułkownik Schwarzkopf, znali oni echo świata, zanim zaczynało rozbrzmiewać. Płk. Schwarzkopf nie był człowiekiem, który unika niemiłych wieści, lub z nimi się ukrywa. Czuł się odpowiedzialny za to co się stało w ostatnich dwu miesiącach, wiedział, że on, tylko on będzie teraz punktem około którego będzie się obracać opinia publiczna. Nie da się bowiem zaprzeczyć fakt, że żadne z wielkich przeszukiwań nie odnalazło drogi wiodącej tam, gdzie ukryta była część rozwiązania: do zarośla dębowego w Hopewell.

Już od tygodni odwołały redakcje wielu swoich sprawozdawców. Tak więc nie wielu dziennikarzy spłoszyły w Hopewell nagle telefony: policja stanowa chciała udzielić ważnej informacji, wszyscy akredytowani reporterzy mogą natychmiast udać się do willi płk. Lindbergha i tam stawić się w garażu. Ktoś niezbyt nawet bystry domyśliłby się, iż musiało zajść coś niezwykłego. Zbrali się w garażu, który urządzone wtedy pomocniczo jako główną kwaterę dla policji. Kiedy przybyli ostatni maroderzy, zjawił się pułkownik Schwarzkopf. Poznać było po jego skrzywionej twarzy, że dzie nie dobrze jest z nim zaczynać, poznać to było także i po tym, że drzwi nie tylko zatrzasnęły, lecz zaryglowały. „Niech nikt nie opuszcza garażu, zanim nie ukończę mojej relacji!“ W garażu panował teraz stan wojenny. Potem dopiero zdecydował się mówić — ciężka decyzja.

Donosił on, że murzyn William I. Allen znalazł po południu o godz. 3.15 zwłoki dziecka, które mogą być rozpoznane jako zwłoki małego Lindbergha. Wymienił oznaki, które posłużyły do zidentyfikowania zwłok, wymienił detektywów, którzy badali miejsce czynu, mówił o fizyku miejskim, objaśniał położenie miejsca i zwłok. Zakończył oznajmieniem, że narazie nie może udzielić odpowiedzi na pytania, otworzył drzwi i rzucając się do wyjścia wybiegła przed nim sfera reporterów, którzy po raz pierwszy od 72 dni otrzymali jakąś wiadomość, która ich zdaniem, wynagradzała ten pobyt w zapadłej dziurze. Druty telegraficzne zaczęły brzęczeć, aparaty tykać, telefony dzwonić. Nie upłynęło jeszcze 1000 sekund od ostatnich słów płk. Schwarzkopfa, jak Nowy Jork rozbrzmiewał tą okrutną wieścią. Pierwszy strzał wypalił tym razem „Daily News“. Sprytny reporter tego dzieńnika przygotował się na wszystkie ewentualności, znał humory swego Schwarzkopfa i zabezpieczył się przed wszelkimi niespodziankami. Stanął w pobliżu okna garażu i kiedy pułkownik zaczął swe przemówienie, napisał na karteczce tylko te słowa: „Dziecko Lindbergha znalezione w Hopewell nieżywe“. Wymalował je wielkimi literami, poczem podniósł jakby niechcąc lewą rękę, oparł się nią o okno, i trzymał w niej tę karteczkę.

C. d. n.

„Football Pools”

ZABAWA W ZGADYWANIE

LONDYN, w październiku.

Pasja Anglików do zakładów jest nie mniej narodową cechą, jak przysłowiowe skąpstwo Szkotów. Jeżeli przestano fabrykować anegdotki i kawały na ten temat, to kto wie, czy nie dlatego, że sprawa przeszła rozmiary żartu.

Od dłuższego czasu dyskutowana namłętnie sprawa t. zw. Football Pools ogarnia swym zasięgiem miliony zainteresowanych rodzin i setki milionów funtów szterlingów. Kilku organizatorów tej zabawy dorabia się wielkich majątków, bo udało im się wciągnąć całe społeczeństwo do gry.

Jeden z moich znajomych opowiadał mi przed paru laty, że był z Anglikami na meczu piłkarskim w Londynie. Jeden z towarzystwa natychmiast zorganizował t. zw. pulę. Wszyscy złożyli się po szylingu, na kartkach wypisano nazwiska graczy i każdy wyciągnął jedną kartkę z nazwiskiem. Posiadacz nazwiska gracza, który pierwszy strzelił gola, wygrał całą pulę. W ten sposób do czysto sportowego zainteresowania meczem dodano hazard, podwajając zabawę.

Przed kilku laty jeden z bookmacherów wyścigowych w Liverpoolu wpadł na pomysł zorganizowania na wielką skalę tej dotąd indywidualnie uprawianej praktyki. Oczywiście nie dla przyjemności. Za pomysł i organizację pobiera pewien procent wpłaconych sum. Interes rozwinął się wkrótce tak, że znalazł cały szereg naśladowców, których liczba się powiększa.

Pomysł jest bardzo prosty i polega na zgadywaniu wyników meczów ligowych. Na kartkach z wydrukowanymi nazwami drużyn rozgrywających sobotni mecz zakładający się obowiązuje stawiać krzyżyki i kółka, oznaczające wygraną, przegraną, lub nierozegraną, a następnie odesłać poznaną kartkę organizatorowi wraz z przekazem, najmniej na 6 pensów. Z wszystkich nadesłanych w ten

sposób pieniędzy, po odtrąceniu procentu, organizator wypłaca premie za zgadnięcie pewnej ilości wyników.

Przy szczęśliwym zbiegu okoliczności, czyli zgadnięciu dużej ilości wyników, można wygrać za 6 pensów kilka tysięcy funtów i zdarzało się to już, przeważnie zresztą ludziom, którzy nigdy w życiu nie widzieli na oczy meczu piłkarskiego i nie wiedzą o tym sporcie. Ilość drużyn jest tak duża i kombinacje, które trzeba zgadnąć tak trudne, że dla eksperta nawet niepodobieństwem jest nie pomylić się o jeden czy dwa wyniki w przepisanej liczbie. Wygrywają przeważnie szczęściarze, a liczba grających jest olbrzymia, dzięki tak małym stawkom, dostępnym dla wszystkich.

Jakie rozmiary przybrała sprawa, widać z zestawienia dokonanego przez „Daily Telegraph”, który zwalcza usilnie ten nowy hazard. Twierdzi on, że jeszcze przed 6 laty ilość zakładów na meczach piłkarskich była znikoma. Dziś prawdopodobnie grają trzy czwarte rodzin angielskich. Roczny obrót „pools” przed dwoma laty obliczano na 20 milionów funtów (przeszło pół miliarda złotych), dziś podwoił

się, a dochód organizatorów — owe skromne 5 procent. — przyniósł im ogromne majątki bez żadnego ryzyka, ponieważ procent jest automatycznie obliczany. Najbardziej może znany, Littlewood buduje łańcuch groszowych sklepów, konkurencję dla Woolwortha, a więc łatwo sobie wyobrazić, jakiego potrzebował na to kapitału.

„Football Pools” — twierdzi „Telegraph” — „stały się dziś problemem narodowym, żeby nie powiedzieć narodowym niebezpieczeństwem — pierwszorzędnej wagi. Bezwzględne uchwalenie drastycznej ustawy przez parlament jest koniecznością”.

Rząd nie kwapi się z rozpoczęciem walki z niebezpieczną zabawą, która się spodobała całemu narodowi. Nie do pogardzenia też są zyski z podatku dochodowego, płaconego przez organizatorów Football Pools. Do tego dochód pocztowy ze sprzedaży przekazów i z obrotu listowego oblicza się na 220 tysięcy funtów (przeszło 5½ miliona złotych) rocznie, z samych tylko trzech liverpoolskich firm.

Na próżno „Telegraph” wskazuje na przykład Szwecji, gdzie rząd sam zorganizował taką loterię i ciągnąc olbrzymie zyski, obraca je na podniesienie kultury sportowej kraju. Rząd angielski zdaje się mieć większe kłopoty na karku w tej chwili. Chyba, że przyjdzie mu na myśl skombinowanie tych kłopotów — wprowadzenie konkurencyjnych „pools” zbrojenio- wych, z przywilejem bezpłatnej przesyłki pocztowej. Nie byłoby to w duchu tradycji angielskich, ale kto wie? Samolotów coraz więcej potrzeba, a kolonie coraz mniej przynoszą dochodu...

Zmiana wiary nie pomaga...

Antysemitka kampania na terenie szpitala psychiatrycznego w Chełmie-Lubelskim przeciwko dwojgu lekarzom-wychrztom

Sensacyjne procesy przed sądem okręgowym w Lublinie.

Lublin, 22. 10. (Tel. wł.) Przed rokiem na terenie Szpitala Psychiatrycznego w Chełmie Lubelskim utrzymywanego przez Związek Między-

komunalny Woj. Lub., rozpełtała grupa miedzich endeckich lekarzy kampanię antysemitką przeciw dyrektorowi tego Szpitala drowi Fur-

G. BODE

PREMIERA

— Teddy, czy pójdziesz po przedstawieniu na kolację?

Mała Mara, która zarówno na scenie, jak i w życiu odgrywała zawsze tylko małą rolę — patrzy z napięciem na Teddy Burtha. Teddy jest wielkim człowiekiem — nie tylko dla tego że ma 1.90 m wzrostu — jest gwiazdorem teatru i gaża jego wynosi minimum 20 funtów od przedstawienia. Wszystkie dziewczęta kochają się w nim i posyłają mu kwiaty, a krążą też pogłoski, że uwielbia go pewna księżna, prawdziwa księżna. Mara nie jest księżną. Nawet na scenie nie występuje nigdy w takich rolach, a mimo to Teddy, ulubieniec Londynu już trzy razy był z nią na spacerze. Odwioził ją nawet swym samochodem do domu i pocałował ją, tak pocałował, jak całuje godnie zażdości kobiety w sytuacjach miłosnych na deskach scenicznych.

I oto teraz, przed premierą, mała Mara pyta tego wielkiego człowieka o coś tak obojętnego i nieważnego:

— Teddy, czy pójdziesz po przedstawieniu na kolację?

Teddy patrzy mimo niej. Ma tremę i czuje się niepewnie, smoging jest niewygodny, a sala wypełniona jest bo brzegi i czeka. Czeka na niego. Marszczy piękne sklepione czoło, a

ponieważ jest zdenerwowany i zły z powodu sztuki, która mu się nie podoba, powiada:

— Nie wiem! Prawdopodobnie nie będę miał czasu.

Mara zbladła mimo szminki i więc wszystko skończone! Nie ma dla niej czasu. I nigdy już więcej nie będzie miał dla niej ani chwili. Nieszczęśliwa wróci więc znowu do nic nie znaczącej masy owych kobiet, które ubóstwiają go z oddaniem. Automatycznie idzie do garderoby. Nie słyszy rozmów koleżanek, jest smutna — nieszczęśliwa i nagle uświadamia sobie, że nie gra teraz właściwie żadnej roli. Nie zamieszczono jej nazwiska na afiszu teatralnym, bo przecież rola jej nie ma ani jednego słowa. — Tak samo nie figuruje już w pamięci Teddy'ego... nie ma prawa nic mówić, może tylko znajdować się z nim na tym samym miejscu, raz jako gość hotelowy, w kostiumie, innym razem w barze, w sukni wieczorowej, a w ostatnim akcie, w hallu dworca kolejowego ma prawo w odległości trzech kroków od niego czekać na pociąg.

Sześć dziewcząt w małej garderobie maluje brwi, sześć dziewcząt w tej samej niemal chwili pudruje swe noski i pięć dziewcząt mówi o Teddym — szósta o nim tylko myśli.

— Czy słyszałyście, że ma wyjechać do Hollywoodu?

— Księżę Windsora zaprosił go do siebie.

— Ma najpiękniejsze oczy na świecie.

— Utrzymuje intymne stosunki z panną Tarry.

— Nie!!

To krzyknęła Mara. Koleżanki patrzyły na nią zdziwione:

— Głuptasku! — perswaduują. — Cały Londyn przecież o tym mówi. Tarry zawsze z nim występuje. Dlaczego tak się denerwujesz?

Mara jest znowu spokojna. Rozczesuje grzebieniem swe jasne włosy — jest naprawdę blondynką, podczas gdy Tarry dopiero od tygodnia zaczęła tlenić włosy — a potem powiada cicho:

— To głupie plotki. Pauna Tarry jest przecież strasznie stara!! Jest jego koleżanką — nie więcej!

Tamte milczą. Może Mara ma rację... ach, jakby to było ładnie, gdyby miała rację! — Gwiazdy teatru, panna Tarry, nikt nie lubi w garderobie; jest taka historyczna, a kiedy zemdleje, to za każdym razem musi się przerywać próbę, a biedne girlsy muszą czekać, aż pannę Lilian Tarry ocuci się szampanem. — Girlsy nie dostają nigdy szampana. Girlsom nie wolno też nigdy mdleć, bo w przeciwnym razie tracą natychmiast posadę. Girlsy nie noszą też drogocennych sukien i płaszczy.

Rozlega się pierwszy dzwonek, potem drugi a wreszcie inspicjent woła:

— Wszyscy na scenę!...
Kiedy Mara siedzi w „hallu hotelu” i pije

manowi i lekarce, dr. Katzównie — będącym zresztą neofitami.

Prasa endecka, ulotki i plotki zapowiadały rewelacje, mające wykazać nieudolność, a nawet świadomą złośliwość ze strony tych lekarzy „niearyjczyków“. Wynikiem tej kampanii było ustąpienie dr. Katzówny ze stanowiska lekarki w Szpitalu Psychiatrycznym, oraz szereg procesów sądowych.

Trzy z tych procesów znalazły się w dniu 17. października na wokandzie Wydziału Odwoławczego Sądu Okręgowego w Lublinie.

W dwóch procesach w imieniu dr. Katzówny, raz w charakterze oskarżycielki, drugi raz w charakterze oskarżonej, występował adwokat dr. Leib Landau ze Lwowa, w trzecim procesie obronę w imieniu oskarżonego dra Furmana wnosili adwokaci lubelscy i chełmscy.

Wynik procesów, rozpoznawanych przez komplet trzech sędziów, dał całkowitą satysfakcję napastowanym przez endeków lekarzom.

W procesie, wytoczonym przez dr. Katzównę przeciwko drowi Schultzowi i dwóm innym o wydanie ulotki, wzywającej do bojkotu Katzówny, Sąd Okręgowy uchylił wyrok Sądu Grodzkiego w Chełmie, uniewinniający oskarżonych i skazał dr. Schultza na dwieście złotych, a dwóch pozostałych oskarżonych na sto złotych grzywny każdego. W procesie, wytoczonym przez endeków drowi Furmanowi, Sąd Okręgowy uchylił wyrok Sądu Grodzkiego w Chełmie, skazujący dra Furmana i uniewinnili go całkowicie.

W trzecim procesie, wytoczonym przez dra Schultza przeciw dr. Katzównie o zniesławienie przez pomawianie dra Schultza o narkomaństwo, Sąd zbadał szereg świadków, powołanych przez obronę. Zeznania te wniosły wręcz nieoczekiwany materiał do sprawy.

A więc dr. Schultz, dowiedziawszy się, iż dr. Katzówna opowiedziała dwóm lekarzom, iż podejrzewa dra Schultza o zażywanie morfiny, odmówił podania jej na konferencji lekarskiej, ręki. Zawiadomieni o tym starostowie chełmski Woronowicz i hrubieszowski Marek, ndzielili drowi Schultzowi ostrej nagany. Sprawa przeszła na drogę służbową. Dołączyły się inne zarzuty przeciw dr. Schultzowi, a m. in. zarzut, że jednemu z chorych dał zamiast zastrzyku z własnej krwi, przepisanego przez ordynatora oddziału, zastrzyk neosalvarsanu. Dr. Schultz tłumaczył się na rozprawie, że jest to zupełnie niewinna w skutkach omyłka, której przyczyną był posługacz szpitalny,

„coctail“, ohydny, zabarwioną wodę sodową, kurtyna idzie zwolna do góry.

Mara czuje się jakoś nieswojo... Nikt na widowni nie śmieje się z komika. Lilian Tarry rzuca płomiennie spojrzenia aż na galerię — wszystko na nic. Publiczność zimna i nieporuszona. Teddy po raz drugi już ociera pot z czoła, jakkolwiek ten ruch nie należy do jego roli, a Mara i wszyscy inni wiedzą już: sztuka zrobi kłapę!

Teddy przebywa w czasie pierwszej przerwy w garderobie Lilian, jest też u niej i podczas drugiej przerwy. Mara widziała, jak tam wchodził — on jej nie zauważył. Nie zauważył też jej nowej sukni, nie zauważył, że patrzyła zawsze na niego, kiedy mijała go, tańcząc z brzydkim statystą. Sztuka nie podoba się. Bez treści, nudna — napewno zostanie zdjęta z afisza. A wtedy — skończy się engagement Mary, wtedy nie będzie już więcej na jednej scenie z Teddym, wtedy...

Mara czeka w „hallu dworca kolejowego“. Należy do dekoracji trzeciego aktu. Ustawiono ją obok dużego kufra, by wypełnić scenę, bo przecież ona jest tu tylko po to, by uzupełnić dekorację, by stanowić pewien stafaż dla gwiazdy, która przyjdzie dopiero później. — Czeka, Nikt nie wie, na kogo czeka, ona sama tego nie wie, nikt nie przypomina sobie tego, co działo się w drugim akcie. Inne dziewczęta przebiegają mimo niej, w końcu zjawia się Teddy, trzymając pod ramię Lilian.

Teraz przychodzi jeszcze scena komika, po tem występuje bonvivant, grający ojca Lilian, by pobłogosławić młodą parę, a potem eboje

BUDAPESZT DEMONSTRUJE



W Budapeszcie odbyła się w tych dniach wielka demonstracja, w której znalazły wyraz żądania rewindykacyjne Węgier wobec Słowaczyny i Rusi Podkarpackiej

gdyż nie uprzedził go, jaki zastrzyk w danym przypadku wykonać — a postawienie mu tego rodzaju zarzutu dr. Schultz, nieomyślny w sprawach bojkotowo-antysemickich — uważa za szczególne szykanowanie go przez dr. Katzównę, rzekomo z powodu osobistej niechęci.

Na tle zeznań wszystkich świadków oskarżyciel prywatny i jego pełnomocnik, adw. Bardzik, uważali za stosowne nie doprowadzać do ostatecznej debaty przed Sądem i prosili o odroczenie rozprawy w celu wezwania dalszych świadków. Ponadto adw. Bardzik zapowiedział, że dr. Katzównę czeka jeszcze szereg

innych procesów. Jak widzimy, endecy są w swej zawziętości wytrwali...

Na razie dzień trzech rozpraw, trwających od dziewiątej rano do szóstej po południu, nie przyniósł im pomyślnych wyników.

Może te wyroki sądowe przyczynią się do oczyszczenia niewątpliwie zabagnionej przez endeków — nie umiejących zastosować właściwego zastrzyku chorym, ale celujących w kampaniach antysemitycznych — atmosfery wśród lekarzy w Chełmie.

Rozprawom przysłuchiwała się licznie zebrana publiczność.

wsiadą do pociągu z tektury, a wtedy trzeci akt, sztuka i wszystko, wszystko będzie już skończone...

Dowcipy komika są okropnie stare. Bardzo rzadko ktoś zaśmieje się na widowni. Mara czeka, w odległości niewielu kroków od niej stoją Teddy i Lilian i rozmawiają szeptem... Szeptali też i na wszystkich próbach, ot, jakiego obojętne, nie znaczące słowa, czekając dopiero na to, kiedy zaczną mówić głośno. Dziś jednak ten szept, dawniej niedosłyszalny, staje się intenzywniejszy i głośniejszy, tak, że Mara rozumie poszczególne zdania:

— Po przedstawieniu zjemy razem kolację.

— Przyjdź do mnie, kochanie.

— Bardzo się cieszę, że cię znowu zobaczę, najdroższy!

Mara czuje, że dzieje jej się straszna krzywda: tanta posiada wszystko, sławę, zawrotną gażę, rolę i Teddy'ego. Teddy'ego, którego ona kocha, ona, Mara, Teddy'ego, który jest łotrem, podłym, nędznym łotrem!

Małej Marze wszystko nagle zobojętniało — wszystko, teatr, koledzy, premiera i Lilian. Zostawia swój duży kufer, podchodzi rozwścieczona do Teddy Burtha i swą małą, delikatną rączką wymierza mu siarczysty policzek. Gdy koledzy błędną, gdy panna Lilian Tarry nie wie jeszcze, co wybrać, czy omdlenie, czy też spazmy, Mara powiada głośno zaskoczonemu Teddy'emu wszystko, wszystko! Powiada mu, że on nie odjedzie, że nie kocha wcale Lilian, płacze i śmieje się równocześnie, a widzowie dostrzegają ze zdumieniem, że w tę śmiertelnie banalną sztukę wstąpiło wreszcie

życie w ostatniej chwili dzięki nowej, zupełnie dotąd nieznannej sile. Naprawdę reżyser wyje:

— Kurtyna!

Kurtyna nie spada. Mała dziewczyna drżąc z oburzenia stoi na scenie i mówi o swej miłości do Teddy Burtha, a wszystkie kobiety na sali rozumieją ją bardzo dobrze, a wszyscy mężczyźni zazdroszczą Teddy'emu tej pełnej temperamentu kobiety. Teddy, rutynowny aktor teatralny widzi, że ta scena się podoba. — Nie wie, jak się ona skończy, ale wykorzystuje chwilowe zamilknięcie Mary, by przytulić ją do siebie i improwizować. Robi to bardzo zręcznie. Powiada jej tylko kilka słów o tajemnej swej miłości do niej, całuje ją tak delikatnie i pięknie, jak przed kilkoma dniami w aulce, a potem... spada wreszcie kurtyna.

— Wypowiadam pani! — wrzeszczy reżyser.

— Tak, tak. Trzeba ją wyrzucić! — wyje autor.

Mara tego nie słyszy. Teddy wciąż jeszcze ją całuje. Niech teatr będzie sobie teatrem. Teraz nie potrzeba jej już sceny, by przebywać w pobliżu Teddy'ego. Marzenie o karierze scenicznej oczywiście obróciło się w niwecz... ale Teddy będzie do niej należał — to zaś jest najważniejsze! W tej samej chwili wbiega na scenę dyrektor.

— Kto mówił o redukcji? — woła. — Czyście zwariowali? Mara uratowała przecież tę nudną sztukę. Z jej pomysłu zrobimy całą rolę!

KRAKÓW DO POŁUDNIA

Tajemnicze morderstwo w Krakowie

Zwłoki mężczyzny znaleziono w Dębnikach

Krakowskie władze śledcze zostały dziś rano zaalarmowane wiadomością o zagadkowym morderstwie, jakie ujawnione zostało na przedmieściu Krakowa — Dębniaki.

Około godziny 6-ej rano przechodnie na ul. Zielnej w Dębnikach zauważyli zwłoki mężczyzny, w średnim wieku, które leżały na ulicy, niedaleko dworku, znajdującego się w tej okolicy.

Zaalarmowano natychmiast Pogotowie Ratunkowe którego lekarz przybył na miejsce i stwierdził, że wszelka pomoc jest już spóźniona. Śmierć nastąpiła na skutek zadania pięciu ran tłuczonych w twarz i głowę.

Jak niebawem ustalono, zmarłym był 42-letni Bazyli Morus, dozorca robot kanałowych, zamieszkały przy ul. Zielnej 101. Zwłoki jego znaleziono w sąsiedztwie mieszkania.

Na miejsce przybyli funkcjonariusze

policii śledczej z naczelnikiem Wydziału Śledczego kom. Brzęczkiem na czele.

Na razie nie ustalono jeszcze, czy Morus padł ofiarą napadu rabunkowego, krwawych porachunków, czy też zbrodnia miała jeszcze inne źródło. Niewątpliwie najbliższe godziny przyniosą wyjaśnienie zagadki, która zelektryzowała dzielnicę Dębniaki, wywołując tam olbrzymie poruszenie.

Napad bandycki na sędziego z Krakowa

Dramatyczna przygoda na szosie pod Andrychowem

Dramatyczna przygoda wydarzyła się wieczorem na szosie Andrychów — Kęty sędziemu z Krakowa, Edwardowi Mańkowskiemu jadącemu autem.

W pobliżu Bulowic samochód zatrzymany został nagle przez trzech zamaskowanych bandytów, którzy grożąc rewolwerami, zażądali wydania pieniędzy.

Sędzia wraz z szoferem byli już zdecydowani ulec bandytom, gdy nagle nadjechał inny samochód i światło reflektorów skierował na wóz, otoczony z obu stron zamaskowanymi zbirami.

Nieoczekiwany ten zbieg okoliczności tak speszzył bandytów, że czymprędzej zbiegli z

drogi do pobliskiego rowu. Szofer sędziego Mańkowskiego, nie tracąc zimnej krwi, natychmiast ruszył z miejsca pełnym gazem, pozostawiając za sobą niefortunnych rzeźmieszków.

Zawiadomiona o napadzie policja, natychmiast wszczęła poszukiwania za bandytami.

W obliczu wyborów do Rady Miejskiej

Jak już donosiliśmy, wybory do Rady Miejskiej odbędą się 18 grudnia br.

Wojewoda Krakowski podzielił miasto na 10 okręgów i 88 obwodów głosowania. Ogólna liczba radnych wynosi według nowej ustawy 72. Każdy okręg wybierze od 6 do 8 radnych. Wybory przeprowadzą na terenie miasta Komisje Wyborcze: główna, okręgowa i obwodowa. Będzie za tym jedna główna Komisja Wyborcza, 10 okręgowych i 88 obwodowych.

Każda z tych komisji zarówno główna jak i podległe składać się będą z przewodniczącego i jego zastępcy oraz 4 członków i ich zastępców.

Przewodniczących i ich zastępców oraz po 1 członku i jego zastępcę mianuje Wojewoda Krakowski dla wszystkich komisji. Pozostałych członków i ich zastępców powoła Magistrat, t. zn. Zarząd Miejski, w skład którego wchodzi prezydent miasta, wiceprezydenci i ławnicy miejscy.

Termin powołania komisji wyborczej mija z dniem 4 listopada br. Już obecnie jednak można przewidzieć, że przewodniczącym głównej Komisji Wyborczej będzie s. a. dr Podobiński, pełniący obecnie funkcje przewodniczącego komisji wyborczej do sejmiku w okręgu nr. 80.

zakomunikował zebrany, że właściciel zakładów przemysłowych w Andrychowcu inż. Czeczowiczka złożył na jego ręce 1000 zł. na pomoc zimową bezrobotnym i zadeklarował, że uiszcząca będzie wszelkie dalsze przypadające nań świadczenia z tytułu tej pomocy.

—oo—

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

Sobota, godz. 8 wiecz.: „Ormianin z Bejruthu”

TEATR ŻYDOWSKI, BOCHENSKA 7.

(Zespół warszawskiego „Teatru Nowego”)

Sobota, godz. 4 pop. oraz 8.45 wiecz.: „Nadzieja”.

—oo—

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Profesor Wilczur” (K. Junosza Stępmowski, Barszczewska).

APOLLO: „Josette” (Simone Simon, Don Ameche i in.).

ATLANTYK: „Wrzós” i „Parada Warszawy”

LOPP: „Grzech młodości” i „Milioner na tydzień”.

MUZEUW: „Sonata księżycowa”.

PROMIEN: „Piętnastolatka” (Bonita Granville).

STELLA: „Dziewczęta z Nowolipek”.

SZTUKA: „Granica”

SWIT: „Geniusz sceny” (Ludwik Solski).

UCIECHA: „Paryżanka” (Danielle Darrieu, Douglas Fairbanks“)

WANDA: „Tyran” (Conrad Veidt).

WANDA: „Tyran” (Conrad Veidt).

WANDA: „Tyran” (Conrad Veidt).

WANDA: „Tyran” (Conrad Veidt).

WANDA: „Tyran” (Conrad Veidt).

WANDA: „Tyran” (Conrad Veidt).

WANDA: „Tyran” (Conrad Veidt).

Województwo krakowskie organizuje akcję pomocy zimowej

W sali Rady Miejskiej na Ratuszu krakowskim odbyło się organizacyjne posiedzenie komitetu obywatelskiego pomocy zimowej bezrobotnym na województwo krakowskie w roku 1938-39.

Na posiedzeniu reprezentowane były wszystkie warstwy społeczeństwa krakowskiego oraz przybyli przedstawiciele władz duchownych, państwowych, wojskowych i samorządowych.

Obrady zagal wojewoda dr Tyimiński, który na wstępie uczcił pamięć plk. Beliny Prazmowskiego, ostatniego prezesa wojewódzkiego komitetu pomocy bezrobotnym w Krakowie. Następnie p. wojewoda podkreślił konieczność prowadzenia akcji pomocy bezrobotnym w ciągu nadchodzącej zimy, podkreślając, że oczekuje na nią 15.000 rodzin, tj. około 40.000 osób, nie licząc 50.000 dzieci. P. wojewoda podkreślił zasługi prezesa Gregera, dziękując mu za jego pracę na stanowisku wiceprzewodniczącego komitetu a następnie złożył gorące podziękowanie prezydentowi miasta dr Kaplickiemu i pracownikom komitetu

W dalszym ciągu posiedzenia p. wojewoda Tyimiński zaproponował na przewodniczącego zebrania prezydenta dr Kaplickiego, a na

sekretarza dyrektora Funduszu Pracy inż. Krzyżaka, który przedłożył preliminarz, wyrażający się kwotą 2.420.000 zł.

Z kolei dokonano wyboru wojewódzkiego obywatelskiego komitetu pomocy zimowej bezrobotnym, którego przewodniczącym został przez aklamację wybrany prezes dr Józef Greger, a wiceprzewodniczącymi: dyr. Klemensiewicz i dyr. Czerniewski.

Zamykając obrady wojewoda dr Tyimiński

Tragiczne skutki kłótni przekupniów jarzyn

Fatalne następstwa miała kłótnia, powstała z błahej przyczyny na Rynku w Kielcaku w dniu 3 czerwca br. między dwoma przekupniami jarzyn: Bolesławem Nagabą a Stanisławem Osuchem. Przyczyną awantury były zwyczajne plotki, z których powodu Nagaba czynił wyrzuty Osuchowi, nazywając go „babą roniącą plotki”, po czym w złości kopnął go w podbrzusze. Osucha odwieziono do szpitala, gdzie po dwóch dniach zakończył życie, Nagabę zaś oskarżonego o umyślne spowodowanie śmierci, skazano na 4 lata więzienia.

Na skutek skargi odwoławczej sprawa Nagaby znalazła się na wokandzie przed Sądem A-

pelacyjnym w Krakowie. Sąd dopuścił dowód z orzeczenia biegłego prof. dra Olbrychta, który stwierdził, że tylko silny uraz może spowodować pęknięcie jelita cienkiego, co w następstwie sprowadza śmierć skutkiem zapalenia otrzewnej. Natomiast uderzenie — według twierdzenia, zawartego we wnioskach obrony, — zadane przez oskarżonego śp. Osuchowi było lekkie, zaś przyczyną śmierci mogły być do wniejsze niedomagania, gdyż Osuch w swoim czasie spadł z roweru i potukł się.

Sd oddalił wnioski, uchylając zarazem wyrok pierwszej instancji i obniżył skazanemu karę do 1 i pół roku więzienia.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Jak potomkowie Wikingów grają w piłkę nożną

Kim są nasi przeciwnicy, których gościimy w niedzielę o g. 14 na stadionie W. P.? Doskonałym technicznym zespołem, pełnym werwy i polotu, szybkim i jak na naród Północy przystało, wytrzymałym i twardym.

Grają systemem „W”, ale są dalecy od szablonu, w chwilach przewagi przeciwnika gromadzą cały zespół pod własną bramką, w chwilach ofensywy pomoc rusza za atakiem. Słowem grają tak, jak Anglicy, którzy uznali ich w tej chwili za najbardziej godnych w tym roku zaszczytnego wyróżnienia i zaprosili do Newcastle na mecz Anglia—Norwegia.

Drużyna norweska, która w tym roku poniosła tylko jedną porażkę i to w mistrzostwach świata, z mistrzem Italią po przedłużeniu, ma jeszcze jedną zaletę. Skład reprezentacyjnej jedenastki nie ulega tam częstym fluktuacjom. Stąd cała drużyna jest zgrana, zna się doskonale. W zespole, który ujrzemy w Warszawie, wszyscy są starymi repami. Tylko na lewej stronie ataku są nowi gracze: debiutant Saetrang na skrzydle i Nordahl na lewym łączniku, który grał już jeden mecz w reprezentacji. Wstawiono ich dlatego, że najlepszy gracz norweski, Brustadt, został zabrany do reprezentacji Europy na mecz z Anglią.

Norwegowie przyjeżdżają do nas po zwycięstwo. Nie kryją się wcale z tym. Jest to przecież ich ostatni występ przed wyjazdem za kanał La Manche i zależy im na wyniku. Zresztą zwycięzców pucharu Północy, drużynę, która od kilku lat idzie stale w górę, obowiązuje konieczność pokonania przeciwnika, z którym dotychczasowy stan jest na remis.

Przyjrzyjmy się kolejno graczom norweskim. W bramce najstarszy reprezentant Tipper Johansen. Będzie to jego 47 mecz. Zadebiutował właśnie na meczu z Polską w r. 1926 i wtedy to obecny kapitan Kałuża strzelił mu dwie bramki.

W obronie spotkamy lewego Holmsena (27 razy w prepr.), którego znany z Berlina. Dodano mu debiutanta, niezwykle szybkiego Marthinsena. Obaj są zresztą szybcy. Robią „setkę” w 11,1, byłiby więc u nas w tabeli sprinterów wcale nieźle lokowani.

Na środku pomocy zobaczą nasi gracze swego znajomego z Berlina, który wtedy grał w prawej obronie przeciwko Wodarzowi i Godowi, Eriksena (27 meczów), bohatera ostatniego spotkania Norwegii ze Szwecją. Jego poprzednikiem w reprezentacji był Juve, który teraz przyjedzie do Warszawy jako jeden z czoło-

wych dziennikarzy norweskich, na czele liczonej ekipy swych kolegów, wysłanników wielkich pism z Oslo.

Na bocznym pomocach grają na prawej polijant z zawodu Henriksen (17 razy) i na lewej Holmberg, który grał w Berlinie (39 razy). Obaj są w typie pomocników angielskich, nastawieni na ofensywę, potrafią, strzelić do bramki przeciwnika.

O lewej stronie ataku już wspominaliśmy, na prawej gra Frantzen (14 razy), który w Berlinie grał na lewym łączniku. O kwalifikacjach prawego łącznika Kvammena (34 razy), również znajomego z Berlina, świadczy najlepiej fakt, że Arsenal proponował mu 10 tys. funtów. Był on zresztą do ostatniej chwili brany pod uwagę przy ustawianiu składu reprezentacji Europy.

Środkowy Martinsen (nie mieszać z obrońcą Marthinsenem), gra w reprezentacji 17 razy, znajomy z Berlina, łączy w sobie cechy doskonałego kierownika napadu z siłą przebojową i strzałem. Jako rezerwowi przyjeżdżają bramkarz Kihle, pomocnik Gunderson i napastnik Andersen.

Takie jest oblicze naszych niedzielnych przeciwników.

TYTUŁY MISTRZÓW ŚWIATA DO ZDOBYCIA W ZAKOPANEM

Zarząd Międzynarodowej Federacji Narciarskiej (FIS) zawiadomił Polski Zw. Narciarski, że na narciarskich mistrzostwach świata 1939 r. w Zakopanem przyznane będą tytuły mistrzów świata w następujących konkurencjach:

- 1) w skoku otwartym,
- 2) w biegu otwartym na 18 klm
- 3) w biegu na 50 klm,
- 4) w biegu złożonym (skok i 18-ka),
- 5) w biegu zjazdowym otwartym,
- 6) w slalomie otwartym,

- 7) w złożonym biegu zjazdowym,
- 8) w biegu rozstawnym.

Postanowienie to stanowi wyłom w dotychczasowej tradycji zawodów FIS, w których nie przyznawano tytułów mistrzów świata za zjazdowe biegi otwarte. Wyłom ten ma charakter jednorazowy i nie pociągnie za sobą trwałej zmiany w regulaminie FIS.

Ponieważ mistrzostwa świata 1939 r. będą równocześnie jubileuszowymi 20-tymi zawodami o mistrzostwa Polski, nadawane będą również zwycięzcom tytuły mistrzów Polski i mistrzów PZN.

ESTOŃSCY NARCIARZE ZGŁOSZENIA ZAWODY NARCIARSKIE W ZAKOPANEM

Do 12-tu państw, które zgłosiły już udział w zawodach FIS w Zakopanem, przybyła ostatnio Estonia. Reprezentacja Estonii składac się

będzie z 6 osób: 2 zawodników do biegu na 18 klm, 2 — na 50 klm, 1 skoczek oraz reprezentant Estońskiego Zw. Sportów Zimowych.

Smoczek zdejmuję koszulkę „Warszawianki” i przywdziewa barwy „Starachowic”

Miespodzianką, jaka zaszła na terenie Warszawianki jest rozłąka Józefa Smoczka z klubem przy ul. Wawelskiej. Pożegnaniem występem Smoczka w barwach Warszawianki będzie mecz z AKS-em 30 października w stolicy.

Smoczek grał w Warszawiance 4 lata. Trzeba przyznać, że drużyna ligowa ma mu wiele do zawdzięczenia. Nie mniej jednak był bardzo „uciążliwym” graczem. Pracuje on w Starachowicach i Warszawianka była zmuszona sprowadzać Smoczka na treningi, co finanso-

wo bardzo obciążało klub. Nasuwa się obecnie pytanie, czy Warszawianka udzieli mu zwolnienia. Jak informują sfery kierownicze Warszawianki, decyzja udzielenia zwolnienia Smoczkowi już zapadła. Świetny napastnik otrzyma ten „dekret” z datą dnia 30 października 1938 roku.

— Nikogo na siłę nie mamy zamiaru trzymać u nas w klubie. Gdy ktoś zwraca się do nas po zwolnienie, motywując to polepszeniem bytu, to byłoby niesprawiedliwością, abyśmy

takiego gracza trzymali. Przyznajemy, że Smoczek był graczem bardzo wartościowym, rąk jednak nie załamujemy z powodu jego odejścia. Ma on otrzymać w Starachowicach, gdzie dotychczas pracował, wyższe stanowisko. Te motywy trafiły nam do przekonania i zwolnie nie mu damy.

Tak brzmi oficjalna enuncjacja.

Smoczek zasili szeregi Starachowic. Wzmocni on bardzo szanse drużyny fabrycznej przy zdobyciu tytułu mistrza Warszawy i w grach o wejście do Ligi. Już w chwili obecnej Starachowice są prawie mistrzem Ligi okręgowej WOZPN-u. Mają one w swym zespole kilku bardzo wartościowych graczy: wspomniemy o Luchterze na prawym łączniku i pomocniku Brzozowskim.

Miejsce osierocone przez Smoczka, zajmie wielki talent Izidorak, który wrócił z wojska. W ogóle w składzie ligowym Warszawianki, zajdą ogromne zmiany. Ma ona zamiar odmłodzić drużynę. Aby młodzi byli dobrze przygotowani do bojów ligowych w przyszłym sezonie, postanowiono przez całą zimę trenować i grać mecze towarzyskie.

Wilimowski powołany do służby wojskowej

Jedno z pism sportowych donosi, iż najlepszy piłkarz Polski Ernest Wilimowski powołany został w tych dniach do odbycia czynnej służby wojskowej. Wilimowski przydzielony został jako kawalerzysta do jednego z pułków wileńskich. Prezes Ruchu, ins. Gettler stara się jednakże, by Wilimowski służył na Śląsku.

Nowy puchar Spenglera

Kierownictwo szwajcarskiego klubu hokeja lodowego S. C. Davos ufundowało nowy puchar Spenglera.

Stary puchar, po 15 letnich walkach zdobyty został na własność w roku ubiegłym przez czeską drużynę L. T. C. Praga.